

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIÓ

CARRÉ NOU DE S. FRANCESC

núm. 27, pis 2.º

BARCELONA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LA QUARESMA.

Porta 'l nom de dona, per xó es tan inconstant. No hi ha dos anys seguits que 's presenti al mateix dia; es coqueta á pesar de ser tant vella y tant aixuta.

«Qui es lo seu pare? No se sab.

Bè han disputat y disputat los doctors de l'Ilesia per averiguarho, y s' han quedat ab las ganas, y 'ns han deixat en l' ayre.

Alguns suposan que 'l primers cristians ván establir la quaresma per conmemorar los quaranta dies que Jesucrist va estar al desert fent oració y dejant.

Altres 'ns pintan á alguns apòstols com á proteccionistes y mirant per casa.—Sant Pere era pescador diuhen: per xó vā cuidarse sobre tot de que no saltés feyna á la gent que tiran l' art, á lo menos una temporada á l' any, y d' aquí vā neixe la quaresma. Si en lloc de pescador haguès sigut carnicer, no 'm menjariam pocas de costellast...

Jo no faig cas d' aquests ditxos; y únicament dech fer constar que la quaresma es molt antiga.

Aquí á Catalunya mateix se pert en la nit dels temps la costum que tenen alguns de representar-la ab una dona feta de paper ó de cartró de set pèus, símbol de las set senmanas que té la quaresma.

Ordinàriament se arranca un pèu á cada senmana que passa y així se porta 'l compte corrent de las senmanas que la quaresma dura. Los nostres avis, en certa manera, van anticipar-se al calendari-americà que adorna avuy totes las cases.

Fora de Catalunya la quaresma es també molt y molt antiga, de manera que no se sab la fetxa del seu batisme.

Quan era jove, es á dir, en los primers anys, era sumament rigorosa. No permetia que la gent menjés sino una vegada al dia y encara pá no més y un xich de verdura.

Al sige XVII vā haberhi un mestre que havent llegit lo formulari de lo que en temps de quaresma feyan los cristians del sige V, vā voler fer com ells al pèu de la lletra. Avans de comensar lo dejuni vā pesarse: per Pascua vā tornarhi, y havia perdut nou lluurs.

En los primers temps de l' iglesia podian ferse aquests dijunis, porque 'ls cristians dejunavan també tot lo que podian de treballar. Avuy s' ha de suar la cansalada, y es just que qui treballa menji.

Y are que parlo de quaresma antigua: vaig á transcriure un ditxo contingut en los proverbis de un escriptor francés del temps de la picò.

Diu aixís:

«*L'eau gaste moult le vin; une charrette le chemin; la quaresme le corps humain.*»

Aquest escriptor sabia hont tenia no dirè la mà dreta; pero si la tripa.

Més datos històrichs:

Hi hagué un temps en que durant la quaresma estaven prohibits los casaments, los banys, la cassa, los espectacles y jochs y fins los plets y disputas.

La justicia dejunava y 'ls Tribunals feyan festa.

Al amparo de la religió y segurs de sortirne ab l' esquena sancera 'ls lladres feyan de las sèvas. La religió vā haver de transijir y la justicia vā trenca 'l dejuni.

Lo mateix succechia ab los casaments. Donava la casualitat de que las criatures dels matrimonis contrets pochs dias després de la cuaresma naixian sempre algunes senmanas adelantadas, y l' Iglesia vā dir llavoras:—Que 's casin y fora escàndols, que lo qu' es jo no aguento més la capa.

* * * Los inglesos sempre han sigut aficionats á menjar bons talls de carn á la brasa.

Algú suposa que si á Inglaterra ha crescut tant lo protestantisme 's déu principalment que á un anglés si deixa de menjar carn l' hi vā la vida.

Virtut, vici ó costum, la cosa es molt antiga.

Contan que quan Carlo magno vā haver reduït als sajons, lo primer que se l' hi vā ocorre vā ser batejarlos.

Ningú vā dir una paraula: tots van deixarse remullar lo cós, perque ja llavors á un anglés un bany fred no l' hi causava cap molestia.

Pero vā venir la quaresma, y 's vā empenyar en que dejunessin.

Tot menos aixó van dir los sajons, y vinga menjar carn. Carlo magno, que á la cuenta l' hi agradaava molt inculcar las màximas del cristianisme á cops de porra, vā prescriure que 'l que no dejunes sufria la pena de la vida.

Que 's pensan que 'n vā treure res?

Los inglesos primer se deixavan fer trossos que prescindir del bistek ab patatas.

A Polonia ho arrenglavaren de un' altre manera.

Al que trencava 'l dejuni l' hi arrancavan las dents.

Y 'ls polacos menjavan carn apesar de que en aquella fetxa encare no s' havian inventat las dentaduras postissas.

* * * Ab lo temps y mentres la quaresma anava enveillint, disminuian los cástichs.

Va comensar una reyna, Ana de Bretanya muller de Carlos VIII, logrant que l' hi deixessin menjar

mantega, després vā venir que van deixar menjar formatje, després ous, y últimament carn. Per su puesto, aquestas gracies no s' obtenian sinó mediant una suma més ó ménos crescuda.

Y aquí van neixe las butllas.

Ademés, sense necessitat de butlla pot dejunarse. Fan un menjar al dia y s' atracan bè: á l' hora de sopar, ni tindrán esma per ferho. Molts catòlichs ho arreglan aixís.

* * * Avuy dia entre 'l poble han quedat algunas frases qu' indican lo qu' era la quaresma en los seus bons temps.

A un home de cara trista, pàlida, aixuta, miserabile, se l' hi diu:—Quina cara de quaresma!

Quan se tracta de una cosa llarga, y pesada que no s' acaba mai, sol dirse:—Es més llarg que la quaresma.

Y à propósito. Un concell als bons cristians que l' observan religiosament. Si desitjan trobarla curta que fassin lo que vaig á dirlos.

Per carnestoltes enmatllaven diners á tornarlos per Pasqua. Se 'ls gastan fent bromas y calaveradas. Vostés veurán com passa la quaresma! La Pasqua 'ls caurá á sobre que ni se 'n adonarán.

* * * Per acabar ab aquest article mitj històrich, mitj cómic, mitj satírich:

Si alguna cosa 'm fá riure es alló que diuhen alguns:—La religió y l' higiene van unides sempre. La quaresma vè sempre á ultims d' hivern y á primers de primavera, es á dir quan la sanch rebota y es necessari acudir á l' abstinencia.

Magnific!

Ignoran que mentres á una part del mon es primavera pèl mars, á un altre part pèl mès de mars es istiu ó tardor?

Aixó era bè per dir quan Colon no havia encare descubert l' Amèrica.

Los que actualment sostenen una cosa semblant son uns infelisos, uns desgraciats, que fins quan se tracta de un adelanto científich, dejunan.

P. K.

LAS QUATRE PLAGAS.

—Ja de l' Africa s' acosta!:—
sense blat hem de quedar?..
y passaba Gibraltar
tot botant una llagosta.

—De Fransa la borrochera
ha vingut ab tren exprés;

y exclamaba un trist pagès:
—Malehida filoxera!..

De una província vehina,
d' Aragó, la van portant;
y un deya espeternegant:
—Jo 'm moro per tú triquina.

—Com acabarem la festa?
¡com podrém matá aquets sers
y va dirme un del comers
yo li portaré la pesta.

ENBOLICA TRONAS.

GRACIAS Á DÉU.

Si, gracias á Déu que ja som á la quaresma.
Ja s' han acabat los esbronchs y sobre tot los compromisos.

Jo soch un pobre xicot que si no treballo vaig á las foscas, sense un clau y penjat de barras al sostre.

Pero no obstant de tot això, soch fill de una dona, y las estimo á totes, (ey, salvo algunas excepcions) y a las unes més que á les altres.)

N' hi ha una sobre tot... que casi me 'n dono pena de dirho; pero, bah! vostes m' inspiran confiansa: n' hi ha una ¿perquè callarho? que 'm domina, que 'm arrasta, que 'm mata. Es una senyoreta més caya que una cinquena.

Tè uns ulls!... [Mare de Déu quins ulls!] Y una bo-eal. Vaja, á dir la veritat, la boca la té una mica grossa; pero jo crech que l' hi vé de tant dir:—«T' estimo!...» qu' en mon concepte es la frasse més gran.

Lo seu conjunt es adorable.
Pobretal Es filla de un tambor major (que Déu l' ha perdonat!) y de una senyora molt fina que havia estat bugadera del batallo del seu marit.

Vels' hi aqui 'ls personatges del quadro que 'm propongo pintar.

La mèva sogra es castellana y no 'm callava mai aquest Carnestolts, que las portés al ball, desitjosa com estava de fer lluir á la noya un vestit de andalusa que conservava com un recort de familia.

Jo feya l' orni; pero ella vinga perfidir: l' un cop deya que 'ls joves catalans som molt poch obsequiosos; l' altre que si 'l disfunt visqués las duria per tot arreu. Vamos á veure ¿qué haurian fet vostes en lo meu cas?

No 'm quedava cap més recurs que echar mano del gasòmetre que en forma de relotje, o millor dit del relotje qu' en forma de gasòmetre duya á la butxaca. L' hi faig dos ó tres petons y 'l porto á treure tacas.

Després de rebre més de quatre desaires trobo una caixa de préstamos que me 'n donan quatre llaunes.

—Y are, penso jo, que fas? No tinc livita, las botas fan aigua, lo barret si no 'l trech de dalt de un paller.... Ja que no 'm puch vestir de cap més manera es necessari que 'm revesteixi de valor, mal que tinga de anar á manlleu.

Jo me las vaig compondre, no 'ls diré com: pero 'l certus es que al dissapte vaig presentarme á ca la xicoteta ab una roba que si al disfunt l' hi queya millor, lo qu' es á mi no 'm queya mal. Al ser á casa d' ella la trobo transformada en una manola y viva 'l rumbol. La vella no hi veia de cap ull.

—¿Que te parece chico? exclamava: va á ser la envia-dia del baile... ¡Ay si la viese su papá!...

Y totes dugas van rompre á plorar. Jo vinga consolarlas. Al cap de un' hora entrabam al ball del carrer del Carme, ellas no recordantse del mort y jo no pensant ab res més que ab 'l que 'm seyan carregar.

Vaig ballar molt y sempre ab una má á la butxaca aguantantme 'ls sis ralets que 'm hi quedaban. (L' entrada me 'n havia costat déu.)

Vè la mitj' hora y *¡Inqui te quiero ver escopeta!* Thom se 'n anava al café, y jo suava d' angunia. Per últim los dich:

—¿Quieren Vds. entrar á tomar un chocolate?

No 's feran pregat: de brasset hi entrarem. Al serhi, la vella va fer un' badall tan colossal que tota la concurrencia va miràrsela. Com que 'ls badalls son contagiosos la nena 'n va fer un' altre. L' únic que no podia badallar era jo.

S' acosta 'l mosso, y totes dugas demanan un bistek. Després del bistek postres. ¡Adios Madrid! Lo meu cor palpitava al compás de les sevases caixeladas.

Jo no feya més que remanar los sis ralets per veure si creixerian. Miro per tot arreu y no veig cap amich de la mèva confiansa. Per últim al cap de un rato se 'n presenta un d' aquells que al despedirse diuhen: «*Disposi.*»

Faig un esfors, m' hi adelanto, l' emprench y 'm contesta que 'ls porta justos. Desesperat me 'n torno á seure.

Mil ideas crusan lo meu cervell, adopto la que 'm agrada més y la poso en planta.

Com si estés ferit de un llamp llenso un crit, 'm deixo anar d' esquena, molts concurrents m' enrotllan, los uns m' aixecan, los altres me tiran graps d' aigua á la cara. Y jo fent lo mort.

—Es una basca, diu un estudiant de medicina disfressat de cuynar, m' accompanyan a casa y la vella paga 'l gasto.

Vaig sortir del apuro; pero l' endemá valg rebre una carta diuentme que ja s' havia acabat tot entre nosaltres, y que no 's convenia un home que tingües la poca latxa de desmayarse davant de senyoras.

Escrish, prego... y tot inútil.
La mateixa cullita de cad' any: aquest Carnestolts vaig arreplegar una carabassa.

PERE POBLADOR.

MONOLECH.

Voldria sé un sonet, mes no hi tinc tino
a pesar de que hi penso nit y dia;
si trobés un assumpteja 'l forta
pero vaja, ab franquesa, no hi alino.

Medito sempre, 'm tencio 'l cap, barrino,
apuro á cada punt ma fantasia,
esprémo plé d' afany ma fecundia,
més cal... res val lo molt que m' hi amohino.

No sé si es que ma musa té galvana,
ó es que per sé un treball com aquest
s' ha de tenir 'l catell molt net de llana.

Mes... lo que busco jo ¿no es un sonet?
Are veijn si 'n soch de tarambana!
Estich patint per ferlo y... ja 'l tinc fet.

C. GOMA.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

Escusate miei signori lettori de l' *Esquella de la Torratxa*, si sono io l' incarregatto de fare qüesta picola rivista. Il porterino de la scena di risultas de la passata, ha tenutto un arrebatto que io sono credutto que ja havia begutto oli. Lei aveva la colpa. Per Dio qu' embolicare nel suo partiticio il nome dei povero, avisatore Fortuny è del Signor Antonio de la lungue patiglie, quando loro non havévan detto niente, è una pastaratta que non ha discolpa.

Per ciò non voglio fidarmi piu dei ciarraire: è como non só il catalano, voi pendrette de ciò que lo fascia la bona voluntate. La mia criata è catalana, figlia dei Païoli e lei m' ajutará.

Niente di nuovo hanno fatto nel gran Teatro in qüesta ultima settimana. Ma fra li bastitori è l' administracion cià havutto un can-can desesperato de personali. La ciuallata dil *Ruy Blas* rissona ancora nella orecchia di impressarii è de la junta dei palchetisti, è come la quaresma è vicina, e in questo tempo bisogna menjar poco e far bene la digestione, si vanno con la musica in altra parte il Palou, la Rubin Scalsi, il suo marito, la Fo-fol, dico, l' Armandi, il Bolis, è naturalmente, tocando il duo il Bolis, vieni il Bulterini, per quello qui si dice: «*Bolis in porta, Bulterini à la volta.*»

In tanto i progetti sono molti. Dicono que il Bulterini, debuttarà con la *Jone* (E qui fará il baritono? Il Sr. Vallesi?) Il Bulterini, il Moriami è il Meroles cantaranno il sábado chi viene il *Ruy Blas*. Vedremo si qüesta volta potrà dirse que le secunde parte sono bone. Desseguito faranno l' *Ebreo* con el marito è la moglie Cazaux, un tenore è una soprano que no han visto ancora la faccia del nostro público; e per postres dicono que hanno scriturato al tenore Carpi. Dopo un bon dinare, sempre v' bene un sorbetto.

—Addio Palou! Dio ti dà la voce qui ti manca: la mia criata mi dice in la tua lingua: «En aquell Liceo qui no canta no mama.» —Addio bella Rubini, consiglia al tuo maritò que non dirigga mai piu nessuna orchestra, è té cura de non torcere la bocca cuando cantas, que tu fai una cattiva fascia! —Addio Bolis, bon vento è barca nuova! —E tu bel pezzo di ragazza, bella Fo-fol, non ti dimenticarhi il papagallo, ricordo de la galanteria barcelonesa è italiana.

E prima de acabare. Molto bene ha fatto l' Impresa de supprimere quello de estirase l' oreccia al gatto, perche ancora que era en *piccolo comité*, s' aveva ja ditto molto. Cià tanti ciarraire que tutto si sá.

In Teatro Principale niente nuovo tampoco. Il beneficio de la Ferni è il concerto de la societá de beneficenza italiana non meritan que me 'n occupe gran cosa.—La Ferni col D. Pasquale è il suo violino va guadagnar 15.000 riali, molti regali è bouquets monstros.

La settimana ventura, la mia criatta farà la rivista.
A rivedersi.

PEPINO.

LA ANTIGUETAT DE LA TRIQUINA.

—Que si es vella la triquina?
Si no 'u es tant com lo mon

ha de sé al menos vehina
dels vells temps de Sant Antoni!

Sant Anton molt dejunava
més per forsa que de grat,
y per valls y monts anava
ab un porch sempre al costat.
Al pensarhi m' amohino
perque dich / pero, carám,
tenint aprop un tocino
per qué paix tanta fam?..
Avuy tothom ho endevina
y troba 'l misteri clar
iper que tenia triquina,
per 'xo no se 'l va menjari..

FRA ANGELICO.

ESQUELLOTS.

Dias endarrera á ca la Ciutat vá haberhi una rifa de concells, per veure qui s' hi quedaria y qui se 'n sortiria.

—Vejin quina casualitat!

Tots los que ja eran fora per haber dimitit ó per haver pujat de grau com en Faura y en Benet y Colom ván sortir de l' urna.

També vá sortir vejin si es casuall en Comas y Argemí que encare que no anava á ca la Ciutat, per punt no había dimitit.

Aixis, tot de un plegat los admiradors de 'n Fontrodona 's ván desfer de punts y comas.

L' encarregat de ficar la mà á l' urna no vá ser pas cap noy del hospici.

Vá ser aquell daurador del carrer de l' Oli, 'l senyor Munner.

L' Ajuntament, per unanimitat, vá regoneixe qu' era 'l concejal més innocent.

O tal vegada ván acudir á un daurador ab l' idea de daurar la pildora als que sortian.

Si un any s' ha pogut dir alló de *Carnestolts* s' es aquest any.

Fins v' nevar.

Feyá ademés un ariet viu y fresch com un mascaron qu' està de broma.

Per que pogués ser, jo vaig disfressarme ab trage de hivern.

A un amich mèu que se 'n reya, ván disfressarlo de difunt.

Y encare dirán que durant aquest Carnestolts no hi ha sagut bromas!

Fins la montanya del Tibi-dabo fent brasset ab la de San Pere Martir, lo diumenje ván sortir totes dugas disfressadas ab camisa y estrenya-caps.

Já fá molts dias que algunas senyoras ván de botiga en botiga, excitant als botiguers que tanquin lo dia de festa. Es á dir lo dia en que de tots los pobles del pla v' gent á la capita, los dias precisament en que s' fa alguna cosa.

Lo Brusi y 'l Correo català apoyan aquesta proposicio, y aquests dos periódichs lo diumenje tiran lo número y 'l reparteixen.

Los capellans l' han promoguda, y 'ls capellans los diumenjes diuen missa, batejan y enterran y no de franch.

Lo Sr. Bisbe porta tot lo tinglado, y are últimament per comple de treure las cadiras de l' Iglesia, acaba de reglamentar lo negoci, posantlas á quartu missa, resida, á dos quartos missa cantada, y á tres quartos la funció grossa.

—Y volen que 'ls botiguers deixin de fer negoci?

No hi ha millor prédica que l' exemple.

Se parla de que un' alta autoritat eclesiástica ha anat á trobar á l' arcalde per veure de evitar que 'ls diumenjes de quaresma 's vengui carn.

Una pregunta,

—Y com dimoni hem de evitar que 's menji carn en divendres?

Una resposta:

—Molt senzillament, regalant un bon peix á cada fulano.

Aquests dias los diaris han portat la noticia de varios robos de gallinas.

—Vaya uns lladres!

Robar gallinas!...

A veure, que vajin á robar valents.

Dimecres de quaresma, dejuni.

Y casi tota la ciutat surt á fora, y molts tornan fent esses y tots ab la panxa plena.

Un sagristá:—Diuhien que van á enterrarla. «Que entran Mossen Jaume?»

Lo capellá:—¡Que vols qu' enterrin, fill meu! La religió dels nostres pares.

La rea ha sigut aquest any freda y desanimada.

Deixant apart lo canó del Escuder montat dalt de un earromato, que disparava ninots y prospectes, hi ha hagut bén poca cosa.

Molt contribueixen á questa falta de calor, lo fred en l' atmosfera, en los cors y sobre tot... en las butxacás.

L' Ajuntament de Barcelona ha prohibit demanar caritat pels carrers.

Aixó 'm recorda un ditxo:

—Senyor, senyor, deya un criat, hi ha molta miseria pel carrer.

—Bueno está bē: tirahi un cabás de sorra.

Una coincidència.

Als lladres que 's dedican á robar pisos los diuhens rateros.

Y com si volguessim contradir lo seu nom, sempre veurán que se'n ván als pisos ahont hi ha menys ratas y mes bons mobles per espanyar.

Y es molt raro que caygan á la ratera.

A Balaguer hi havia un pres sentenciat pèl jutje á l'última pena.

Aquest fulano va escaparse de la presó.

Y un d' aquests dies van trobarlo dintre de una casa abandonada, penjat de una biga, ab una carta á la butxaca qu' explicava 'ls móvils del seu determini.

De modo que hi ha reos que també tenen conciencia.

CANTARS.

Ta mare sempre 'm pregunta
quín pensament es lo meu...
Recristo qu' es batxillerat...
Res, digneuli 'l pensament.

J. B. B.

Qué n' efs d' hermosa, Paulina!
Quin cútis més blanch y fi...
Ab tú y noranta mil duros
que' n seria de felis!

J. B. B.

Per los ulls me torno boig,
calla, no, he dit mal Antonia,
volia dir pel tèu ull:
no pensaba qu' érats bornia.

X.

PENSAMENTS.

No hi ha més que un remey segur contra las tentacions, sucumbirhi.

Segons un càcul estadístich, al mon hi ha cent mil vuitcents millions de persones. Aquesta xifra dona una gran idea del amor.

Hi ha molts homes pels quals la vida es com la primera setmana de quaresma. Comensan per las bojerias del Carnaval y després d' enterrarlo celebran lo dimecres de cendra.

De treballar á no treballar, deya un gandul, al cap de l' any no hi ha més que tres pessetas de diferencia.

QUÉNTOS.

Passan dos pajesos per la via de un ferro-carril.
Enfilat á dalt de un pal hi veuhen á un empleat que s' ocupa arreglant un fil-ferro.

—¿Qué déu fer aquell home allá dalt? pregunta un d' ells tot estranyat.

—¡Qu' ets burrol diu l' altre tot serio. ¿No véus qu' està desembolicant un parte que al passar havia quedat detingut?

Un quadro pres del natural.

Una senyora s' ha separat del seu marit, y un advocat de fama la defensa davant del tribunal.

«Ho diré, senyors? pregunta. Si, tinch de dirho, costi lo que costi: mentres lo marit de la mèva defensada nedra en l' abundància, ella y 'ls dos seus fillets se morren de fam. Jo demano per ella dos mil pessetas de aliaments, y reclamo aquest socorro en nom de l' huma-

nitat, en nom de la justicia, y acabo posant tota la mèva confiança en lo tribunal.»

Quinze dias després:

Una carta del procurador á la senyora, l' hi deya: «Tinch la dixta de anunciarli qu' hem triunfat. Se ns han concedit las 2.000 pessetas de aliaments que demanavam. N' hi entregat mil al advocat contra recibo, y per las mil restants l' hi dona las més expresivas gràcies son afm. S. S. etc.»

«Recòrdinse que l' advocat parlava en nom de l' humanitat y de la justicia.»

Un fulano déu diners á tothom.

Aixó no quita perque menji bē, dormi bē, y no 's preocipi de res.

Mentrestant fins posa panxa.

—¿Com? l' hi diu tot admirat un amich seu que feya temps que no 'l veia. ¿Es téva aquesta tripa?

—Mèva, mèva... no: es dels meus acreedors.

Parlavan de un mestre molt aficionat á alsar lo cotze.

—Morirà de una malaltia terrible, deya un metje.

—De qué? preguntava un amich del borratxo.

—De l' hidrofobia. Ja 'n té síntomas y tot.

—¿Que diu are? Síntomas d' hidrofobia?

—Si senyor: té horror á l' aigua.

Parlavan dos joves de rífas, al mitj de la Rambla, en lo moment que pèl costat seu passava un senyor molt flach de brassat ab una senyora molt grossa.

—Té, exclama un dels joves, aquest si que pot dir que ha tret la grossa.

Una senyora busca la clau del bagul qu' está tancat. La criada l' hi diu:

—Senyora: pot ser l' ha tancada á dintre.

En una casa hi havia la costum de fer portar á la noya xica tot lo que sobrava de la gran.

Un dia á la gran l' hi sorollava una dent, y la seva mare va dir-li:

—Vés, filla, vés á ca 'l barber y que te 'l arrenqui.

—Jo no vull que hi vaja, va dir la xica mitj plorant.

—Y tú que n' has de fer ¿perque no vols que hi vaja?

—Perque quan l' hi bajin treta me la farian portar á mi.

Paraulas de un home molt sensible.

—Oh, la mort! La mort me causa un terror tant gran, que jo, no se si tindrè prou forças per assistir al meu enterro.

En un tribunal hi compareix un fulano acusat de haver mort y fet á bossins a la seva sogra.

—¿Perqué vas matarla? l' hi pregunta 'l jutje.

—Ay senyor jutje! Era una sogra inaguantable.

—Pero tú no 'n vas tenir prou y vas ferne trossos, desgraciat!...

—Res, senyor jutje, efecte de la mateixa imparciencia!

EPÍGRAMAS.

Vull un diari perfumat
exclamat D. Apolonia,
y 'l marit que Déu li ha dat
ab finura l' hi ha portat
ela Gaceta de COLONIA.»

J. R.

A un cafeter esturnell
un bon parroquiá 's lamenta:

—M' has dat cervesa dolenta
que m' ha fet mal al ventrell.
Lo cafeter:—Molt me pesa
exclama ab convenciment,
mes del teu ventrell dolent
té la culpa la cervesa?

J. R.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Te un total mol bō la dona
que li va doná D. Pere
y ayuy lo vol regalá
á n' en segona y tercera.
Prima y segona tinch jo
per fe cosas molt bonicas;

Crech que 'm trobaras abiat
no mes si un poquet cabilas.

P. PALLANGA

II.

Total ne té la persona
de segona també n'té;
la primera en l' a. b. c.;
per dos hu la mèva dona.

PAU.

MUDANSA.

Al poble tot he nascut
y era hisendat ab molts tots;
mes ara faig tot al Clot
perque 's meus tot m' han perdut.

SALA.

ENDEVINALLA.

Sense ser fruita soch vert;
tinch nota y no soch persona,
y 'l que més quimera 'm dona
que tinch vi y no tinch seller,

TRILL.

QUADRAT DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horizontalment digan; la 1.ª ratlla una diversió; la 2.ª una cosa de alguns animals y la 3.ª lo que devegadas fa estant nuvol.

Lo Crato.

TRENCA-CLOSCAS.

—Y ve á casa al llit.... J.?

Ab aquestas paraules formar lo nom d' una regió espanyola.

PERO-CRULLO.

LOGOGRIFO NUMERICH.

- 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
- 3. 2. 6. 8. 2.
- 3. 2. 6. 10. 5. 7.
- 6. 8. 7. 2.
- 2. 9. 2.
- 2. 9. 10. 7. 2.

Formar un nom d' home y cinch de dona.

GEROGLIFICH.

Cap de pa, Cap viu, Cap de mort,
Cap vert.

Barret de riallas, Barret tronat,
Barret d' estiu, Barret de copa.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª.—Pirala.
2. IDEM 2.ª.—Cristófol.
3. ENDAVINALLA.—Diana
4. MUDANSA.—Mall, gall, vall, ball, tall.
5. COMBINACIÓ NUMERICA.—3 5 7 8
8 7 5 3
5 3 8 7
7 8 3 5
6. TRIANGUL.—Pataca
ataca
taca
aca
ca
a
7. TRENCA-CAP.—Montblanch.
8. GEROGLIFICH.—Si no parlan Deu no lu sent.

LOS QUATRE ELEMENTS.

¡Ayre!

¡Agua!

Terra!

Foch?